

HET PLEIDOOI VOOR ONDERWIJS

VOORWOORD

Nederlandse bedrijven, maatschappelijke organisaties en overheden scharen zich in toenemende mate achter de 17 Duurzame Ontwikkelingsdoelen (SDG's).

Onderwijs (SDG4) speelt hierin een speciale rol en fungeert als katalysator voor het bereiken van *alle* Duurzame Ontwikkelingsdoelen. Onderwijs is en blijft een belangrijke randvoorwaarde voor zowel het realiseren van de Nederlandse ambities op het vlak van ontwikkelingssamenwerking als handel en verdient **een centrale plaats in het Nederlandse buitenlandbeleid**. Zo werken Nederlandse kennisinstellingen en NGO's steeds meer samen in landen met vluchtelingenproblematiek en geven Nederlandse bedrijven die internationaal opereren aan niet zonder een goed opgeleide lokale beroepsbevolking te kunnen. Onderliggend aan de kansen en problemen in de economische en migratie agenda is de groeiende jongerenbevolking in Afrika met een verwachte omvang van 830 miljoen in 2050. Jongeren gaan door een gebrek aan kwalitatief onderwijs en baan zekerheid gebukt onder zowel armoede als marginalisering. Door te investeren in deze jongeren en hen een goede

aansluiting te bieden op de arbeidsmarkt kan dit worden geadresseerd. Die arbeidsmarkt stelt eisen aan de toepasbare kennis en kunde waarvoor onderwijs cruciaal is.

Kortom, onderwijs vormt de basis om veranderingen te bewerkstelligen zowel in Nederland als in het Globale Zuiden. In een wereld waarin de uitdagingen steeds globaler worden zoals pandemieën, klimaatverandering en migratie speelt onderwijs ook een cruciale rol. Onderwijs vormt de basis voor de ontwikkeling van kennis en innovatie die deze wereldwijde uitdagingen kan overkomen. Maar dan moeten we wel aandacht blijven geven aan de opbouw van onderwijs in de Global South. Deze paper geeft de noodzaak hiervoor duidelijk weer. Want alleen samen kunnen we deze uitdagingen aan en alleen samen kunnen we zorgen voor een betere wereld.

Dr. Diederik de Boer

Associate Professor Sustainable Business Development,
Maastricht University

1. CONTEXT

De wereld wordt ingrijpend gherdefinieerd door gemeenschappelijke bedreigingen voor ons voortbestaan, van conflicten en klimaatverandering tot noodsituaties op het gebied van gezondheid en voedsel, die allemaal een onevenredige impact hebben op landen met lage inkomens en de sociale en economische zekerheid wereldwijd ontregelen, inclusief Nederland. Eveneens speelt onderwijs een belangrijke rol in het creëren van toekomstige handelspartners door zijn rol in handel en internationale ontwikkelingsdoelen waarin Nederland echt het verschil kan maken. Dit is moeilijk op te lossen door alleen op het beroepsonderwijs te richten dat veelal gebukt

gaat onder een gefragmenteerd en verouderd systeem. Zodoende is de kwaliteit van het beroepsonderwijs onlosmakelijk verbonden met het maken van voldoende investeringen in het transformeren van onderwijssystemen.

Voor een succesvolle preventie en herstel van bovenstaande, mogelijk desastreuze, uitdagingen, staan kinderen en jongeren centraal, vooral meisjes. Op zowel de korte als lange termijn is er een gebrek aan vooruitzichten voor jongeren als gevolg van onvoldoende onderwijs en werkloosheid. Insgelijks, zonder de fundamenteën van 12 jaar kwaliteitsonderwijs voor iedereen zullen we geen generatie hebben die voldoende is uitgerust met de vaardigheden om toekomstige bedreigingen het hoofd te bieden.

Het is nu een feit dat onderwijsbudgetten in ontwikkelingssamenwerking zijn verlaagd als gevolg van COVID-19 en de effecten van de brandstof-, voedsel- en economische crisis in verband met het Oekraïense conflict. Enerzijds, de huidige generatie van leerlingen zou wel eens 21 biljoen dollar kunnen verliezen aan levenslange inkomsten als gevolg van een lange periode van onderbrekingen in het onderwijsaanbod. Aan de andere kant is slechts 3 procent van de COVID-19-stimuleringspakketten naar het onderwijs gegaan, slechts een derde van de landen verhoogde het onderwijsbudget, en de onderwijssteun is tijdens de pandemie in aandeel afgenomen om nog maar te zwijgen van de aanhoudende kwesties van efficiëntie en gelijkheid.

Als investeringen in het onderwijs niet worden gestimuleerd, zullen 825 miljoen kinderen en jongeren in lage- en middeninkomenslanden tegen 2030 niet de vaardigheden hebben opgedaan om met succes de arbeidsmarkt te kunnen betreden. Nog vóór de ernstige gevolgen van de gezondheidscrisis (COVID-19) bestond er een wereldwijde leercrisis. Maar met het versterkende effect van Covid-19, kunnen de destabiliserende effecten op de wereld enorm zijn. De Global Partnership for Education (GPE) en de Global Campaign for Education Nederland slaan de handen ineen om uw aandacht te vragen voor de huidige onderwijscrisis en de daar bijbehorende gevolgen op toekomstige generaties, de economie, meisjes en vrouwen en het klimaat. Wij maken hierbij het pleidooi om onderwijs als prioriteit te stellen en als een belangrijke voorwaarde voor economische groei, vrouwenemancipatie, digitale en 'soft skills' en veiligheid en vrede in ontwikkelingslanden.

De GPE partnerlanden willen hun onderwijssystemen versterken om toekomstige generaties voor te bereiden op participatie in de arbeidsmarkt en hen te ondersteunen om het volledige potentieel van menselijk kapitaal te benutten. Het is de eindverantwoordelijkheid van het Ministerie van Onderwijs van deze partnerlanden om strategische hervormingen door te voeren om leerresultaten te verbeteren. Het multiplicerend effect van GPE financiering geeft zowel de donorlanden als de GPE partnerlanden de mogelijkheid om ervoor te zorgen dat investeringen tot transformaties in onderwijssystemen leiden.

1. HET PLEIDOOI VOOR ONDERWIJS: EEN NOODZAAK VOOR HET NEDERLANDSE BUITENLANDBELEID

In lijn met de Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking (BHOS) nota, pleit Global Partnership for Education samen met de Global Campaign for Education Nederland, voor een buitenlands beleid dat zich bewust is van de huidige geopolitieke context en het belang van onderwijs daarin. Met betrekking tot de Nederlandse Afrikastrategie is het belangrijk om ook rekening te houden met de belangen van Afrikaanse

landen aangezien de belangrijke doelstellingen van de BHOS nota zoals handel en landbouw sterk worden beïnvloed door het onderwijsniveau van het land. Om de economische kloof met geïndustrialiseerde landen te dichten zijn grote veranderingen in de onderwijssystemen vereist. Nederland heeft door middel van haar steun altijd een grote rol hierin gespeeld.

Als onderdeel van het actieplan 2021-2025 gaat de Nederlandse overheid zich richten op het versterken van maatschappelijke organisaties onder het beleidskader "Versterking maatschappelijk middenveld". Een tweede categorie als focus is "onderwijs, werkgelegenheid en jeugd", ontwikkelt door de strategie 'Youth at Heart' wat bestaat uit het geven van perspectief voor jongeren in de focusregio's door met name te investeren in onderwijs en werk. Dit betekent trouw blijven aan de rol die Nederland heeft gespeeld als voorstander en ondersteuner van onderwijs. Als er ooit een tijd was om een stapje naar voren te zetten in plaats van een stapje terug te doen, dan is het nu. Oorlog, COVID-19, wereldwijde economische onrust en klimaatverandering hebben onderwijssystemen over de rand geduwd. De gevolgen zijn vooral acuut voor meisjes. Regeringen van de armste landen hebben onmiddellijke steun nodig om kwaliteitsonderwijs in hun crisisrespons op te nemen.

We staan ook op een kruispunt waar, met de juiste investeringen, onderwijs kan worden ingezet om vooruitgang te boeken op alle prioriteiten van het Nederlandse buitenlandbeleid, van economische groei, feministisch buitenlands beleid, digitale vaardigheden tot gezondheid, klimaatverandering, vrede en veiligheid.

1. Onderwijs voor economische groei

Nederland is voor veel ontwikkelingslanden een voorbeeld als het gaat om het ontwikkelen van landbouw, water, handel en ICT. In de meeste ontwikkelingslanden, vooral in Afrika, is er een enorm onbenut potentieel voor agro-industrialisatie en commercialisering, evenals een groot potentieel om fatsoenlijk werk voor jongeren te genereren versus laagwaardige landbouw met een groot deel van de jeugd in onder- of werkloosheid. Investeringen in een kwalitatief onderwijssysteem dat aan de behoeften van de arbeidsmarkt voldoet, kunnen economieën transformeren in de richting van hogere productiviteit en werkgelegenheid. Vooral Nederland begrijpt dat het bijzonder hoge werkgelegenheidspotentieel in de landbouwwaardeketen, water en ICT samenvalt met het creëren van een duurzamere en groenere omgeving voor de toekomst. Omdat economische groei zich niet automatisch vertaalt in meer (groene) banen voor jongeren, zullen regeringen hun aandacht moeten

verleggen naar het moderniseren van het onderwijssysteem in combinatie met plattelandsontwikkeling. Om langdurige impact te bewerkstelligen speelt het Ministerie van Onderwijs van het GPE partnerland een belangrijke rol om synergie te creëren tussen productiviteit, economische groei en onderwijs. Dit kan een vertienvoudiging van de economische groei kunnen realiseren voor elke dollar die aan onderwijs wordt uitgegeven.

2. Onderwijs voor meisjes

Toegang tot het onderwijs en ervoor zorgen dat onderwijs bijdraagt aan sociale en economische emancipatie van meisjes en jonge vrouwen, loopt een groot risico om van de politieke agenda te verdwijnen en de agenda voor vrede, welvaart en gelijkheid te vertragen.

Investerings in GPE zijn in overeenstemming met het Nederlandse Feministische buitenlandbeleid, wat onder andere voor het beschermen van mensenrechten staat zoals het feit dat “vrouwen zich overal ter wereld moeten kunnen beroepen op hun universele rechten en zich gevrijwaard weten van geweld”. Het is bewezen dat investeringen in schoolgaande meisjes het meeste opleveren bij het aanpakken van toekomstige genderongelijkheid. Zoals vermeld in een brief aan de Tweede Kamer zijn er plannen om het feministische buitenlandbeleid te verdiepen. Een aspect daarvan is om “gelijkheid en gelijkwaardigheid voor meisjes en vrouwen op de agenda zetten”, waaronder universeel onderwijs voor meisjes.

Het bereiken van universeel onderwijs voor meisjes zou praktisch een einde maken aan kindhuwelijken, de kindersterfte halveren en het aantal kinderen dat op jonge leeftijd sterft drastisch verminderen en enkele van de belangrijkste oorzaken van genderongelijkheid tegengaan. Hoewel veel ontwikkelingslanden belangrijke internationale en regionale instrumenten hebben aangenomen of geratificeerd om de rechten van meisjes en vrouwen op onderwijs in lage- en midden inkomenslanden te waarborgen, hebben veel landen nog steeds te maken met unieke belemmeringen voor het onderwijs, waaronder gender-gerelateerd geweld, tienerzwangerschappen, vroege huwelijken, hiv-infectie of beperkte toegang tot onderwijs, tot leren op afstand en seksuele reproductieve gezondheidsdiensten. Het is bewezen dat crises het risico op kindhuwelijken en vroege zwangerschappen verhogen. Meisjes lopen bijna tweeënhalve keer meer kans om niet naar school te gaan als ze in door conflicten geteisterde landen wonen in vergelijking met jongens. In lage-inkomenslanden maakt, over het algemeen, minder dan twee-derde van de meisjes het basisonderwijs af en slechts een op de drie maakt de middelbare school af.

In December 2020 heeft GPE ook zogenaamde *Girls' Education Accelerator*-subsidies, ter waarde van 250 miljoen dollar, ter beschikking gesteld voor GPE-partnerlanden. Het programma ondersteunt gendergelijkheid in landen en regio's waar onderwijs voor meisjes als een belangrijke uitdaging wordt beschouwd. In Burundi, Madagaskar, Mozambique en Senegal richtte GPE zich op COVID-19 ondersteuning ter voorkoming van geslacht-gerelateerd geweld tegen meisjes tijdens de crisis.

3. Digitale Onderwijs

De strategie Ontwikkelingssamenwerking van het kabinet zet in op de economie van de toekomst, met duurzame handel en ontwikkelingssamenwerking gericht op groene economische groei. Ook zet de overheid in 14 zogenaamde combinatielanden een gecombineerde handels- en ontwikkelingssamenwerkingsaanpak in, gericht op duurzaamheid en digitalisering. GPE combineert de inspanningen op het gebied van digitalisering van scholen (schoolconnectiviteit) en digitale geletterdheid van leerlingen met het voorbereiden van de volgende generatie op de groene en digitale transformatie. Er is geen onenigheid dat onderwijs transformatie nodig heeft. De UN Transforming Education Summit 2022 benadrukt dat als we onze wereld tegen 2030 “willen transformeren zoals voorzien in de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen, de internationale gemeenschap deze crisis de aandacht moet geven die het verdient”. Tijdens deze conferentie heeft een groep van landen een “Digital Learning for All” oproep tot actie geïntroduceerd om de donoren aan te spreken om de 3 belangrijke elementen voor digitale onderwijs te ontgrendelen: i) inhoud ii) capaciteit en iii) connectiviteit.

Wat deze transformatie zo complex en moeilijk te realiseren maakt, is de reeks van verschillende belanghebbenden. De eerste van deze belanghebbenden is de overheid, die vanuit het perspectief van het onderwijs in de publieke sector het mandaat heeft om onderwijssystemen te creëren die jongeren in staat stellen om zich te ontwikkelen tot inzetbare, economisch actieve burgers. Belanghebbenden zijn ook werkgevers, die moeten worden betrokken en ‘leerwerkplekken’ aan werknemers moeten aanbieden. Er zijn stakeholders vanuit ICT-perspectief; deze spelers zijn verantwoordelijk voor het inzetten en onderhouden van de infrastructuur die nodig is voor de transformatie van het onderwijs. Er is behoefte aan publiek-private partnerschappen waarin alle partijen opereren binnen een duidelijk gedefinieerd ecosysteem om betere en langdurige resultaten te behalen die we zoeken op het terrein van handel, klimaat, landbouw en capaciteitsopbouw.

Soft skills en digitale vaardigheden worden grotendeels op school ontwikkeld. Om de overgang van school naar werk te verbeteren, zijn grote investeringen in het onderwijs nodig.

GPE bevindt zich in een unieke positie, door zijn unieke model om onderwijssystemen te creëren die geschikt zijn voor het ontwikkelen van 21e eeuwse vaardigheden, om de sterkste bondgenoot van deze regering te zijn bij het waarmaken van haar ambities op het gebied van economische groei, handel en digitale transformatie.

4. Gezondheid

De COVID-19 pandemie leidde tot een toenemende afwezigheid van kinderen op school en lagere cijfers als gevolg van de sluiting van scholen, wat de wereldwijde leer crisis in lage- en middeninkomenslanden verergerde. De wereld maakt nu een leer crisis door, met meer dan een kwart miljard kinderen die niet naar school gaan. Vóór de pandemie verliet al meer dan 50% van de kinderen wereldwijd de basisschool zonder de meest elementaire leesvaardigheden. Het zal nog een decennium vereisen om de langdurige impact van Covid-19 op de ontwikkeling van kinderen en jongeren te compenseren en nog langer om de aanzienlijke ongelijkheden in leerresultaten glad te strijken. Vooral kinderen uit de armste gezinnen, meisjes en kinderen met een handicap ondervinden enorme belemmeringen om in een veilige en gezonde omgeving te leren. De gezondheid van de kinderen is belangrijk om het toekomstperspectief te vergroten. Als je een kind voedt, is de kans groter dat dat kind leert. En als je een kind naar school stuurt, is de kans groter dat het gezond is. Deze positieve terugkerende cyclus redt levens en maakt het leven de moeite waard.

Niet alleen kan gezondheid het onderwijs beïnvloeden. Hetzelfde geldt voor het omgekeerde. Een kind van wie de moeder kan lezen, heeft 50% meer kans om ouder dan vijf jaar te worden, 50% meer kans om gevaccineerd te worden en twee keer zoveel kans om naar school te gaan. Als we de wereldwijde leer crisis niet aanpakken, zullen tegen 2050 net zoveel mensen sterven door het gebrek aan kwalitatief goed onderwijs als nu door hiv/aids en malaria.

5. Klimaat

GPE erkent de Nederlandse Internationale Klimaatstrategie en de nadruk die het legt op “gender, jongeren en inheemse gemeenschappen” en de relevantie die het vestigt op “het onderwijs voor klimaatadaptatie en -weerbaarheid, in het bijzonder voor meisjes en kansrijke jongeren”.

Zoals vermeld in bovengenoemd is er al sprake van een wereldwijde leer crisis met aanzienlijke ongelijkheden

in leerresultaten. Op dit moment worden deze ongelijkheden vergroot door de verwoestende gevolgen van de klimaatcrisis. Kinderen en jongeren, vooral meisjes, lopen het grootste risico op klimaat effecten en zijn tegelijkertijd de grootste belanghebbenden bij het creëren van een duurzamere toekomst.

COP26 en COP27 hebben de steeds sterker wordende verband tussen klimaatverandering, milieu en onderwijs erkend. Terwijl we op weg zijn naar COP28, is het dringend geworden om klimaatbestendigheid op te bouwen, ecologische duurzaamheid te bevorderen en kwaliteitsvol onderwijs voor iedereen te bereiken. De langdurige en duurzame investeringen in het onderwijs zijn essentieel om de effecten van klimaatverandering op het onderwijs tegen te kunnen gaan en vice versa.

Gezien het feit dat bijna alle 2,2 miljard kinderen in de wereld met minstens één significant klimaat-gerelateerd risico worden geconfronteerd, is het tijd om kinderrechten, voornamelijk het recht op onderwijs, serieus te nemen. Ongeveer 1 miljard kinderen – bijna de helft van alle kinderen in de wereld – leven in landen met een ‘extreem hoog risico’ voor de gevolgen van klimaatverandering. Onderwijs geeft kinderen de kennis om deze gevolgen te verzachten en is een van de meest krachtige en onbenutte drijfveer om de overgang naar groenere samenlevingen over de hele wereld te waarborgen. Zonder kwalitatief goed onderwijs voor iedereen zal het aantal sterfgevallen als gevolg van het klimaat drastisch stijgen en zullen gemeenschappen zich niet kunnen aanpassen en klimaatdoelstellingen ons blijven ontgaan.

De verstoring van de klimaatverandering op het onderwijs van kinderen vindt op dit moment op grote schaal plaats en is allesbehalve tijdelijk. We moeten plannen maken voor een toekomst waarin elk kind kan blijven leren en waar leren helpt om de planeet te redden.

6. Veiligheid en vrede

Volgens een Wereldbank- rapport zal tegen 2030 ongeveer twee-derde van de wereldwijde extreme armen in fragiele en door conflicten geteisterde landen leven. Daarom investeert GPE 65% van zijn financiering in door conflicten getroffen en fragiele staten om dit tegen te kunnen gaan. Het is echter duidelijk dat zonder gezamenlijke actie de wereldwijde armoededoelstellingen niet zullen worden gehaald.

Vrede is een doel op zich en een voorwaarde voor duurzame economische ontwikkeling. De Nederlandse regering gaf prioriteit aan veiligheid “door te investeren in veiligheid voor mensen, toegang tot justitie,

vredesopbouw en inclusief bestuur". Veerkrachtige democratieën zijn gebouwd op sterke onderwijssystemen. In crisissituaties kunnen GPE partnerlanden toegang krijgen tot fondsen om veerkracht op te bouwen en de impact van crises op het onderwijssysteem te verzachten.

GPE ondersteunt landen die getroffen zijn door fragiliteit of conflict door:

- ▶ *Overgangsonderwijs*: GPE biedt financiële en technische ondersteuning om landen te helpen plannen of kaders voor overgangsonderwijs op te stellen, om een basis te leggen voor een gecoördineerde aanpak van herstel door prioritaire acties en acties op middellange termijn te identificeren.
- ▶ *Werkingsprincipes in complexe noodsituaties*: deze principes bieden richtlijnen voor de inzet van GPE in situaties van totale of aanzienlijke uitval van de nationale autoriteit als gevolg van een conflict, inclusief de coördinatieprincipes die GPE moet volgen.
- ▶ *Inclusie van vluchtelingen*: GPE moedigt de opname van vluchtelingen en ontheemde bevolkingsgroepen aan in plannen en beleid voor de onderwijssector en versterkt het partnerschap door belangrijke actoren zoals UNHCR in te schakelen om tegemoet te komen aan de behoeften van ontheemde- en vluchtelingenkinderen die het slachtoffer zijn van conflicten en crises.

2. ONTWIKKELINGSHULP OP VERZOEK VAN OVERHEDEN

De Nederlandse strategie voor internationale ontwikkelingssamenwerking ontwikkelt zich in aansluiting met bestaande partnerschappen waarin Nederland initiatieven kan co-creëren of meer besluitvormende partners zijn. De Nederlandse overheid is ook van plan om nieuwe programma's die gericht zijn op onderwijs en werkgelegenheid in uitvoering te brengen. De redenering achter een dergelijke verschuiving is het vermogen om hun initiatieven af te stemmen op de prioriteiten van de landen en om de diplomatieke banden met de ontwikkelingslanden op een directe manier te verbeteren. Het GPE model is gebaseerd op partnerschappen met zowel de ontwikkelingslanden als de private sector, onderwijsvakbonden en het maatschappelijk middenveld eromheen. Zoals wordt uitgelegd in het volgende onderdeel, GPE is 'ontwikkelingssamenwerking zoals het hoort'. Het ondersteunt programma's die worden aangestuurd door de vraag en behoeften van het desbetreffende land voor het leveren van kwalitatief onderwijs. Echter, kunnen zij hierbij de steun gebruiken om het onderwijssysteem zodanig te transformeren dat het aansluit op de arbeidsmarkt of door meer efficiënte budgetteringsprocessen in te zetten bijvoorbeeld. GPE Partnerschappen worden

volledig geleid door de nationale overheden en zijn afgestemd op de prioriteiten van de overheid.

3. INNOVATIEVE FINANCIERING: PLEIDOOI VOOR GPE

Met GPE's unieke samenwerking, coördinatie en innovatieve financieringstools zetten we elke \$1 om in \$3,90 - bijna een verviervoudiging van de impact van Nederland op onderwijs in de GPE partnerlanden. Binnen 20 jaar heeft GPE geholpen om meer dan 160 miljoen kinderen naar school te laten gaan en het aantal meisjes dat naar school gaat in GPE-partnerlanden verdubbeld.

Het gecoördineerde partnerschap van de Global Partnership for Education vergroot de efficiëntie van donorgelden door innovatieve financiering, betere coördinatie op landenniveau en betere samenwerking met de eindgebruikers van het onderwijs zoals kinderen en jongeren. Om ervoor te zorgen dat de GPE de doelen van de partnerlanden ondersteunt is, ten eerste, het proces naar lidmaatschap op verzoek van het land en, ten tweede, wordt het maatschappelijk middenveld meteen erbij betrokken. Volgend op het eerste punt, ondersteunt GPE het desbetreffende land met het realiseren van systeemtransformatie. Twee belangrijk onderdelen hiervan zijn het mobiliseren van de collectieve capaciteiten van de partners en het versterken van de wederzijdse verantwoordingsplicht. Volgend op het laatste punt, ondersteunt GPE zogenaamde "lokale onderwijsgroepen" in de partnerlanden. Deze groepen worden geleid door de overheid en omvatten relevant maatschappelijke organisaties, onderwijsvakbonden, donoren, multilaterale agentschappen en partners uit de particuliere sector en stichtingen.

Het partnerschap tussen GPE en het land komt alleen tot stand na een zorgvuldig proces. De modus operandi van de GPE is gebaseerd op drie fasen:

- ▶ Een analyse van het onderwijssysteem waarbij onder andere gender- responsieve planning en efficiëntie van de binnenlandse overheidsuitgaven voor onderwijs, ter ondersteuning van de systeemtransformatie, aan bod komen. Een onafhankelijk orgaan, de Independent Technical Advisory Panel (ITAP), beoordeelt de status van het land om zodoende de partnerschapspact en de GPE financiering voor systeemhervorming te bepalen.
- ▶ Het ministerie van onderwijs stelt een zogenaamde Partnership Compact op om alle partners en middelen op één lijn te brengen achter een prioritair hervormingsonderwerp. Deze compact is een strategische middel voor het land om de belangrijkste knelpunten binnen de onderwijssector aan te pakken door middel van structuurhervormingen. De

Compact zorgt er ook voor dat het GPE-model zich kan aanpassen aan de context van elk land.

- › De implementatie van de Compact gaat gepaard met verbeterde toegang tot data en het nakomen van de afgesproken resultaten terwijl een strikt monitoringproces wordt aangepast waarbij gender gedurende het hele proces centraal staat.

Na dit zorgvuldige proces komen GPE partnerlanden in aanmerking voor twee soorten van financiering:

- › Subsidies voor systeemcapaciteit ondersteunen analyse, genderbewuste planning, data en systeemcapaciteit op langere termijn om de sector te plannen, te implementeren en te monitoren. Deze subsidies zijn beschikbaar gedurende de hele beleidscyclus.
- › Vermenigvuldigingssubsidies (oftewel het multiplier model) stellen landen in staat om naast GPE-fondsen aanvullende externe financiering van partners aan te trekken.

4. CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN

In onze steeds onvoorspelbaardere wereld mag onderwijs niet worden vergeten. Een goed opgeleide bevolking is de meest waardevolle hulpbron van een land om de uitdagingen van een onzekere toekomst het hoofd te bieden en essentieel voor het behalen van de doelstellingen van het Nederlandse buitenlandbeleid.

Aanbevelingen

- › In lijn met de aankomende nieuwe Nederlandse Afrikastrategie, moeten zowel SDG 8 (eerlijk werk en economische groei) als SDG 4 (kwalitatief onderwijs) tot zijn recht komen bij de beleidsontwikkeling met betrekking tot Afrika.
- › In navolging van de principes en prioriteiten van het Nederlands Feministisch Buitenlands Beleid zou het Ministerie van Buitenlandse Zaken concrete stappen moeten maken om gelijkheid en gelijkwaardigheid voor meisjes en vrouwen op de agenda te zetten. Om deze reden willen wij graag een beroep doen op het Ministerie om het belang van universeel onderwijs voor meisjes voor het bereiken van gendergelijkheid te erkennen.
- › Als onderdeel van haar "Youth at Heart" strategie voor onderwijs, werkgelegenheid en jeugd moet de overheid:
 - Het thema onderwijsweeroptepakken, erin investeren en pleiten voor kwalitatief onderwijs in ontwikkelingslanden met een focus op onderwijs voor meisjes. Hiermee worden leerprestaties verbeterd om de effecten

van de huidige leercrisis tegen te kunnen gaan.

- Dekloof tussen onderwijs en demarktoverbruggend door eerlijke toegang tot de ontwikkeling van vaardigheden onder jongeren en kwetsbare groepen te vergroten. Investeren in een kwalitatief onderwijssysteem dat aan de behoeften van de arbeidsmarkt voldoet leidt tot een hogere productiviteit en werkgelegenheid in lage- en middeninkomenlanden.

- › Bij het nastreven van haar doelstellingen van het buitenlands beleid op het gebied van handel, economische groei, levensonderhoud, vrede en veiligheid enz. moet de regering haar beslissing om haar financieringsrelatie met GPE te verbreken terugdraaien en wereldwijd onderwijs erkennen en weerspiegelen als een fundamentele kwestie voor vooruitgang bij het behalen van alle SDG's en haar eigen nationale en internationale prioriteiten.
- › De Parlementaire Commissie Buitenlandse Zaken en Ontwikkelingssamenwerking zou een speciaal onderzoek moeten starten naar de impact van het intrekken van financiële ondersteuning voor onderwijs te midden van de grootste leercrisis in de moderne geschiedenis.

LITERATUURLIJST

1. Global Partnership for Education. *Guidelines for Access to the GPE Multiplier*. 2021. Geraadpleegd op 28 April, beschikbaar op: <https://www.globalpartnership.org/content/guidelines-access-gpe-multiplier>
2. Global Partnership for Education. *Operational Framework for Effective Support in Fragile and Conflict-affected Contexts*. 2022. Geraadpleegd op 28 April, beschikbaar op: <https://www.globalpartnership.org/content/gpe-operational-framework-effective-support-fragile-and-conflict-affected-states>
3. European Commission, "Press Release: EU increases its commitment to Global Partnership for Education with a pledge of €700 Million for 2021-2027", 2021.
4. INCLUDE Knowledge Platform. *Green Jobs for Young People in Africa: Work in Progress*. Auteurs: Grace Mwaura, Dominic Glover. 2021.
5. World Bank Group. *Education and climate change: The critical role of adaptation investments*. Auteurs: Patrick Behrer, Alaka Holla. 2023.
6. The World Bank en UNESCO (2022). *Education Finance Watch 2022*. Washington D.C., Parijs: The World Bank en UNESCO.
7. World Bank Group. *Fragility and Conflict: On the Front Lines of the fight against poverty*. 2020.
8. UNESCO. *Covid-19 is a Serious Threat to Aid to Education Recovery*. Global Education Monitoring Report: Policy Paper 4. 2020.
9. Quentin Wodon, Claudio Montenegro, Hoa Nguyen and Andenike Onagoruwa. *Missed Opportunities: The High Cost of Not Educating Girls*. World Bank Group. 2018.
10. Global Partnership for Education. *Raise Your Hand: A Case for Investment*. 2021.
11. The Economist Intelligence Unit. *Connecting Learners: Narrowing the education divide*. 2021
12. Ministerie van Buitenlandse Zaken. *Beleidsnotitie 2022: Doen waar Nederland goed in is (Strategie voor Buitenlandse Handel & Ontwikkelingssamenwerking)*. 2022.
13. Global Partnership for Education. *Toward Climate-Smart Education Systems: A 7-Dimension Framework for Action*. April 2023
14. Global Partnership for Education. *Girls' Education: The Path to Progress*. December 2022.
15. Ministerie van Buitenlandse Zaken. *Kamerbrief: Aanvullende informatie over de afbouw van onderwijsprogramma's*. November 2011.
16. Adviesraad Internationale Vraagstukken. *Advies: Urgentie van een nieuwe Nederlandse Afrika-strategie*. Juli 2022.
17. Ministerie van Buitenlandse Zaken. *Policy Framework for Strengthening Civil Society. Power of Voices Partnerships*. 2020.
18. Tweede Kamer der Staten-Generaal. *Homogene Groep Internationale Samenwerking 2021*. 2020.
19. Global Partnership for Education. *Guidelines: GPE Multiplier*. 2023.